

TABULKA 2.2 POČTY ZAPOJENÝCH ŠKOL, ŽÁKŮ A UČITELŮ

	Česká republika	ICILS celkem (přibližně)
Školy	170	3 300
Žáci	3 200 ¹⁴	60 000
Učitelé	2 150	35 000

Způsob prezentace testových zjištění

Počítačová a informační gramotnost není kompetence, kterou žáci buď ovládají, nebo neovládají. Lze si ji představit jako škálu, jejímuž dolnímu konci odpovídají nezákladnější a hornímu konci výsoce rozvinuté vědomosti a dovednosti týkající se práce s počítačem a s informacemi.

Výsledky šetření (testová zjištění) můžeme **prezentovat dvěma různými způsoby**. Prvním je prezentace výsledků šetření ICILS **na škále** s mezinárodním průměrem 500 bodů (tzv. průměr ICILS) a směrodatnou odchylkou 100. Pro jednotlivé země je pak možné určit, jestli je výsledek žáků nadprůměrný, podprůměrný, nebo zda se výsledek od mezinárodního průměru neliší. Zároveň je možné porovnávat země mezi sebou a zjišťovat, vůči kterým zemím je výsledek konkrétní země odlišný a vůči kterým nikoli.

Druhý způsob prezentace výsledků využívá tzv. **dovednostních úrovní**, které vychází z konstruované škály ICILS (viz popis výše). V šetření ICILS je škála rozdělena do celkem čtyř úrovní, které vyjadřují různou míru rozvoje počítačové a informační gramotnosti. Žáci nacházející se na určité úrovni ovládají schopnosti a dovednosti na dané úrovni a také na všech úrovních ležících pod ní. Za jednotlivé země je možné porovnávat podíly žáků, kteří dosáhli jednotlivých dovednostních úrovní. Podrobnější informace k vymezení jednotlivých dovednostních úrovní a ukázky několika konkrétních testových úkolů k jednotlivým dovednostním úrovním lze najít v přílohách A a B.

Počítačová a informační gramotnost v šetření ICILS

Aby bylo možné vytvořit potřebné testové nástroje pro šetření, bylo třeba zpracovat teoretický koncept šetření, tzv. **koncepční rámec**¹⁵. Koncepční rámec ICILS vymezuje zkoumanou oblast počítačové a informační gramotnosti a také kontext, který byl v rámci šetření sledován.

Vztah počítačové a informační gramotnosti k jiným oblastem vzdělávání

Počítačová a informační gramotnost představuje velmi specifický předmět zkoumání. Stejně jako je tomu např. u čtenářské gramotnosti, není pouze obsahem školní výuky, ale je především prostředkem vyučování a učení, který přesahuje rámec jednotlivých předmětů. Vedle toho jsou počítačové kompetence široce využitelné i v jiném než školním prostředí. Vzhledem k této komplexní povaze lze úroveň počítačové a informační gramotnosti zjišťovat různými způsoby.

První způsob využívá návaznosti na konkrétní předmět či obor vzdělávání (např. řešení zeměpisných úloh na počítači), kdy žáci prokazují znalosti práce s počítačem spolu se znalostmi oborovými. Druhým přístupem je hodnocení počítačových kompetencí jako svébytné oblasti vzdělávání, která je nezávislá na jiných vzdělávacích oborech a může být uplatněna v jakékoli situaci. Tvůrci šetření ICILS se shodli na přijetí druhého uvedeného přístupu.

14 Skupina škol byla mezinárodním centrem vybrána tak, aby zohledňovala skutečnost, že se 14letí žáci v České republice nacházejí ve dvou různých typech škol. Vážený podíl žáků základních škol činil v testovaném vzorku 86,4 % a zbyvajících 13,6 % připadalo na žáky víceletých gymnázií.

15 Zkrácený český překlad koncepčního rámce šetření je dostupný na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz a www.icils.cz. Originální anglickou verzi koncepčního rámce ICILS (Assessment Framework) je možné nalézt na webových stránkách IEA (www.iea.nl) nebo webových stránkách projektu (<http://icils2013.acer.edu.au>).